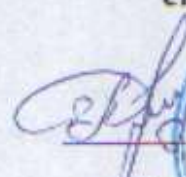

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Факультет інженерії машин, споруд та технологій
назва факультету
Кафедра конструювання верстатів, інструментів та машин
назва кафедри

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
інженерії машин,
споруд та технологій

Роман ЛЕЩУК
підпис підписав та погодив
« 31 » 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

(назва дисципліни)

Галузь знань G Інженерія, виробництво та будівництво
(цифра і назва галузі знань)
Рівень вищої освіти Магістр
(назва)
Спеціальність G13 Харчові технології
(назва)
Освітня програма Харчові технології
(назва і назва)
Спеціалізація _____
(назва)
Вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / виборча)

Тернопіль
2025

Робоча програма з навчальної дисципліни

Інтелектуальна власність

(назва дисципліни)

для студентів факультету

інженерії машин, споруд та технологій

(назва інституту, факультету, відділення)

галузі знань
спеціальності
спеціалізація

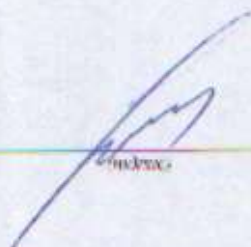
G Інженерія, виробництво та будівництво

G13 Харчові технології

Розробник:

к.т.н., доцент кафедри ВІ

(посада, науковий ступінь та звання)

(підпис)

Руслан СКЛЯРОВ

(прізвище та прізвище)

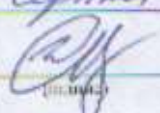
Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри:

конструювання верстатів, інструментів та машин

(назва кафедри)

Протокол від « 27 » серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

к.т.н., доцент кафедри ВІ КРУПА Володимир

Робоча програма розглянута та схвалена НМК факультету

інженерії машин, споруд та технологій

Протокол від « 31 » серпня 2025 року № 1

Секретар НМК

(підпис)

Степанків Н.Я.

(прізвище та ініціали)

Робоча програма погоджена:

Спеціальність

G13 Харчові технології

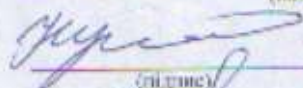
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма

Харчові технології

(назва освітньої програми)

Завідувач випускової кафедри

(підпис)

КУХТИН Микола

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(підпис)

КРУПА Ольга

(прізвище та ініціали)

1. Структура навчальної дисципліни

Показник	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна / дистанційна форма навчання
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Аудиторні заняття, год.	42	20
Самостійна робота, год.	78	100
Аудиторні заняття:		
• лекції, год.	28	10
• лабораторні заняття, год.		
• практичні заняття, год.	14	10
• семінарські заняття, год.		
Самостійна робота:		
опрацювання лекційного матеріалу	14	5
підготовка до проведення та захисту практичних робіт	7	5
виконання та оформлення звітів по практичних роботах	14	14
опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	23	56
виконання контрольних завдання	-	-
виконання індивідуальних завдань	-	-
виконання курсових проектів (робіт)	-	-
підготовка та складання заліків, екзаменів, контрольних робіт, рефератів, есе, тестування	20	20
Екзамен	-	-
Залік	так	так

Частка годин самостійної роботи студента:

денна форма навчання - 65 %;

заочна / дистанційна форма навчання – 83,3 %;

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» є засвоєння студентами, які здобувають освітній рівень магістра, необхідних теоретичних знань в сфері інтелектуальної діяльності та ознайомлення їх з особливостями винахідницької та патентно-ліцензійної роботи стосовно об'єктів промислової власності та авторського права і суміжних прав. А також практичного використання здобутих знань для отримання правової охорони на розроблені об'єкти інтелектуальної власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, засоби комерціалізації, об'єкти авторського права та суміжних прав).

1.2. ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За результатами вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати такі результати навчання:

- 1) мати загальні поняття про існуючу систему інтелектуальної власності;
- 2) знати особливості міжнародного співробітництва у галузі інтелектуальної власності;
- 3) знати особливості організації системи промислової власності в винахідницькій та патентно-ліцензійній діяльності, а також системи патентної інформації;
- 4) вміти застосовувати на практиці нормативно-правові акти при забезпеченні правової охорони науково-технічної документації та товарної продукції;
- 5) вміти провести патентні дослідження в певній галузі техніки та оформити заявку на патент або корисну модель, знак для товарів та послуг;
- 6) використовувати патентну інформацію та документацію при проведенні науково-дослідних, проектно-конструкторських, проектно-технологічних розробок з метою створення конкурентоздатної продукції;
- 7) знати особливості договорів у сфері науково-технічної діяльності;
- 8) знати особливості авторського права та суміжних прав;
- 9) знати принципи академічної доброчесності в контексті створення та використання об'єктів інтелектуальної власності.

2.2.1. ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері харчових технологій

2.2.2. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)

ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

2.2.3. СПЕЦІАЛЬНІ (ФАХОВІ, ПРЕДМЕТНІ)

Дисципліна спрямована на отримання наступних фахових компетентностей, а саме:

СК 3. Здатність захищати інтелектуальну власність у сфері харчових технологій.

2.2.4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студента таких програмних результатів навчання (ПРН) згідно освітньої програми.

РН 1. Відшукувати систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій.

РН 2. Приймати ефективні рішення, оцінювати і порівнювати альтернативи у сфері харчових технологій, у тому числі у невизначених ситуаціях та за наявності ризиків, а також в міждисциплінарних контекстах.

РН 8. Здійснювати захист інтелектуальної власності у сфері харчових технологій, виконувати відповідні патентні дослідження, готувати документи на отримання патентів на винаходи і корисні моделі.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

№	Тема заняття та короткий зміст	Кількість годин	
		ОФЗО	ЗФЗО
1.	Тема 1. Основні поняття інтелектуальної власності. Об'єкти інтелектуальної власності. Міжнародні класифікаційні системи. Основні поняття інтелектуальної власності. Підсистеми об'єктів інтелектуальної власності. Об'єкти промислової власності. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Об'єкти авторського права та суміжних прав. Класифікація як засіб формалізованого опису інформації. Аналіз відомих класифікацій, що стосуються друкованих джерел інформації та об'єктів інтелектуальної власності.	2	0,5
2	Тема 2. Історія становлення та розвиток права інтелектуальної власності в Україні та світі. Історія правового регулювання інтелектуальної творчості на українських землях (до 1991 року). Формування правових засад інтелектуальної власності в Україні у XX–XXI століттях. Становлення і розвиток основних понять інтелектуальної власності в інших країнах (історичний та правовий аспекти).	2	0,5
3	Тема 3. Правова охорона комерційного (фірмового) найменування та торговельної марки. Поняття і правова природа комерційного (фірмового) найменування. Національна та міжнародна охорона фірмового (комерційного найменування). Функції, принципи формування та практичне значення захисту. Особливості реєстрації комерційного (фірмового) найменування та договірні відносини. Поняття торговельної марки згідно із законодавством України. Види торговельних марок та технологічні аспекти їх маркування. Загальновідомі торговельні марки, поняття про бренд і брендинг. Правова охорона торговельних марок. Порядок набуття прав на торговельну марку. Особливості ліцензійного договору на торговельну марку.	2	1
4	Тема 4. Зазначення походження товарів як об'єкт інтелектуальної власності та правові аспекти захисту підприємницької діяльності від недобросовісної конкуренції Теоретико-правова характеристика зазначення походження товару. Функції географічних зазначень. Правова охорона та особливості реєстрації географічних зазначень в Україні. Зв'язок торговельної марки з географічним зазначенням. Українські попереджувальні маркування щодо захищених	2	1

	географічних зазначень. Системи маркування продукції гарантованої якості в Європейському Союзі. Історико-правовий розвиток інституту недобросовісної конкуренції. Недобросовісна конкуренція та її основні форми. Приклади порушень, що вважаються недобросовісною конкуренцією. Патентний тролінг та кіберсквотинг як прояви недобросовісної конкуренції. Стратегічне значення захисту від недобросовісної конкуренції.		
5	Тема 5. Активізація творчої діяльності у сфері інтелектуальної власності Теоретичні засади творчої діяльності. Методи активізації творчої діяльності (аналіз і декомпозиція проблемної ситуації, морфологічний метод, біонічні та евристичні принципи проєктування). Інформаційно-евристичний апарат алгоритму розв’язання винахідницьких задач: структура, прийоми, застосування. Функціонально-вартісний аналіз у системному проєктуванні та інженерній творчості.	2	1
6	Тема 6. Патентні та наукові дослідження Значення патентних і наукових досліджень у формуванні правових засад інноваційного розвитку. Патентні дослідження: визначення та правове забезпечення (методологічні засади та нормативна база, етапи проведення та склад звітної документації, типологія патентних досліджень). Джерела інформації для проведення патентних досліджень. Використання патентних досліджень при виконанні кваліфікаційних робіт. Оформлення бібліографічних посилань у патентних дослідженнях та при виконанні кваліфікаційних робіт. Оформлення літературних джерел за різними системами.	2	0,5
7	Тема 7. Промисловий зразок: правова природа, охороноздатність і патентування. Теоретико-правова природа промислового зразка. Критерії охороноздатності промислового зразка. Суб’єкти права на свідоцтво про реєстрацію промислового зразка. Порядок набуття прав на промисловий зразок. Майнові та немайнові права на промисловий зразок. Строк дії прав та продовження охорони промислового зразка. Охорона прав на промисловий зразок у разі порушення. Комерціалізація та інноваційна цінність промислового зразка.	2	1
8	Тема 8. Нетрадиційні об’єкти інтелектуальної власності та особливості їх правової охорони Рационалізаторські пропозиції як інструмент внутрішньо-організаційних інновацій. Поняття та правова природа рационалізаторської пропозиції (суб’єкти прав, розподіл майнових інтересів між автором і роботодавцем, право автора	2	0,5

	на винагороду та інші стимули). Науково-технічна інформація та конфіденційні дані. Види науково-технічної інформації за режимом доступу та поширенням, поняття Open science та open data. Інформаційна безпека та відповідальність за несанкціоноване використання даних. Комерційна таємниця та «ноу-хау», договірні механізми їх захисту. Компонування напівпровідникових виробів. Селекційні досягнення (сорти рослин, породи тварин). Біотехнологічні та геномні об'єкти. Реєстрація прав та територіальні межі охорони специфічних об'єктів інтелектуальної власності. Наукові відкриття особливості визнання та охорони. Традиційні знання та фольклор: поняття, ознаки та проблеми правової охорони. Міжнародні ініціативи WIPO щодо охорони традиційних знань і моделей sui generis, Нагойський протокол.		
9	Тема 9. Винахід та корисна модель як об'єкти правової охорони Загальні положення про винахід та корисну модель. Об'єкти винаходів і їхні ознаки. Критерії патентоспроможності винаходу та корисної моделі. Об'єкти, що не визнаються винаходами та корисними моделями. Порядок набуття прав на винахід або корисну модель. Особливості підготовки заявки на охорону винаходу чи корисної моделі. Обсяг прав та межі охорони. Строк дії патенту та механізми його підтримання. Захист прав на винахід і корисну модель: інструменти захисту. Приклади порушень і судової практики: технічна та ІТ-сфера. Ліцензійний договір як форма реалізації прав на винахід і корисну модель.	2	0,5
10	Тема 10. Договори у сфері науково-технічної діяльності Загальна характеристика договорів у сфері науково-технічної діяльності. Договори на створення об'єктів промислової власності (винаходів, корисних моделей і промислових зразків). Службові та замовні об'єкти промислової власності. Авторські договори у сфері науково-технічної творчості. Ліцензійні договори та договори про передання (відчуження) майнових прав промислової власності. Договори на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт (поняття та правова характеристика, структура договорів, значення технічного завдання). Теоретичні засади комерціалізації та інноваційної капіталізації. Етапи комерціалізації та капіталізації інновацій. Моделі комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності (ліцензійна модель, модель внутрішньої комерціалізації, договірні форми спільної інноваційної діяльності). Академічна комерціалізація: spin-off, технопарки, інкубатори. Стартап-	2	1

	модель як форма реалізації прав інтелектуальної власності. Комерціалізація результатів інтелектуальної діяльності в академічному середовищі. Виклики та прикладні механізми успішної комерціалізації.		
11	Тема 11. Авторське право та суміжні права Поняття, правова природа та значення авторського права. Джерела та нормативно-правове регулювання в Україні та світі. Об'єкти авторського права: критерії охорони та класифікація. Суб'єкти авторського права (автор, співавторство, службові та замовні твори, правонаступники). Зміст та здійснення авторських прав (майнові та немайнові права, право на авторську винагороду). Термін охорони та обмеження авторських прав. Договірне регулювання авторських відносин (поняття та юридична природа авторських договорів, їх класифікація, поняття профільних договорів). Суттєві умови та типові помилки при укладанні авторських договорів. Захист авторських прав (форми та способи захисту). Особливості доказування авторства та факту порушення в цифрову епоху. Суміжні права (визначення та історичні передумови виникнення суміжних прав). Ключові відмінності від авторського права. Традиційні та сучасні об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав та первинне володіння. Зміст суміжних прав (майнові та особисті правомочності), строки охорони та обмеження прав. Колективне управління правами як основний механізм реалізації. Договірне регулювання суміжних прав.	2	0,5
12	Тема 12. Особливості правової охорони в області інформаційних технологій Правові особливості нормативно-правової охорони інформаційних технологій. Законодавча база в області захисту комп'ютерних програм та баз даних. Комп'ютерна програма як особливий об'єкт права інтелектуальної власності. Способи захисту програмного продукту в Україні. Права на комп'ютерну програму. Вільне використання комп'ютерної програми. Програмне забезпечення вільного користування. Правова охорона на бази даних. Цивільно-правовий режим доменних імен. Інформаційний зміст сайту. Правова охорона на інтернет-сайти. Суть реєстрації авторського права на програмний продукт. Можливі варіанти оформлення правової охорони на програмний продукт.	2	1
13	Тема 13. Особливості захисту об'єктів авторського права, створених із використанням ШІ Теоретичні та практичні виклики у сфері авторського права і ШІ. Правова природа та класифікація контенту, створеного за	2	0,5

	участі ІІІ. Дані навчання ІІІ як першоджерело правових ризиків. Проблема авторства та визначення творчого внеску. Рівні творчого контролю людини при взаємодії з ІІІ. Правовий статус об'єктів, згенерованих ІІІ, за законодавством України. Майнові права та ліцензійна чистота (ІТ-контекст). Практичні аспекти захисту та документування. Перспективи розвитку правового регулювання в сфері авторства ІІІ.		
14	Тема 14. Академічна доброчесність, етичні аспекти та політика ЗВО Поняття та фундаментальні цінності академічної доброчесності. Види порушень академічної доброчесності. Культура коректного цитування та прозорість роботи з джерелами. Системи бібліографічних посилань та інструменти автоматизації. Академічна доброчесність у цифровому середовищі та відкрита наука. Антиплагіатні системи та технології виявлення штучно згенерованого контенту. Академічна доброчесність у політиці ЗВО. Концептуальні виклики майбутнього та баланс між контролем і довірою.	2	0,5
Усього годин		28	10

3.2. Практичні заняття

№	Тема заняття	Кількість	
		ОФЗО	ЗФЗО
1.	Міжнародні угоди і цифрові ресурси WIPO)	2	1
2.	Торговельна марка її реєстрація, правова охорона та пошук у цифрових базах	2	2
3.	Методи активізації творчого мислення у сфері інтелектуальної власності	2	2
4.	Промисловий зразок, його реєстрація, правова охорона та пошук у цифрових базах	2	2
5.	Винахід та корисна модель, їх реєстрація, правова охорона та пошук у цифрових базах	4	2
6.	Реєстрація та передача прав на твори літератури, науки і мистецтва	2	1
Всього годин:		14	10

3.3. Самостійна робота

№	Найменування робіт (теми робіт)	Кількість годин	
		ОФЗО	ЗФЗО
1	Опрацювання лекційного матеріалу	14	5
2	Підготовка до проведення та захисту практичних робіт	7	5
3	Виконання та оформлення звітів по практичних роботах	14	14
4	Знайомство з основними міжнародними класифікаційними системами	2	2
5	Формування, етапи становлення та сучасний стан законодавства України стосовно інтелектуальної власності	2	2
6	Зміст і порядок патентних досліджень за ДСТУ 3575-97. Знайомство з ДСТУ 3008-95 "Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення"	3	3
7	Ознайомлення з ПРАВИЛАМИ складання і подання заявки на промисловий зразок та проведення експертизи заявки на промисловий зразок і міжнародної реєстрації промислового зразка від 07.03.2024 № 6237	4	4
8	Ознайомитися з ПРАВИЛАМИ складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 22.01.2001, № 22).	3	3
9	Ознайомитися з ПРАВИЛАМИ складання, подання заявки на торговельну марку, заявки на міжнародну реєстрацію торговельної марки та проведення експертизи заявки на торговельну марку, міжнародної реєстрації торговельної марки з поширенням на Україну від 06.08.2024 № 19889	3	3
10	Ознайомитися ПОРЯДКОМ державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір від 16 серпня 2023 року N 11319	3	3
11	Цивільно-правовий режим доменних імен. Інформаційний зміст сайту та його правова охорона	3	3
12	Особливості договорів на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт	3	3
13	Підготовка до здачі модульних тестів	20	20
14	Опрацювання матеріалу, що не виноситься на лекції	-	30
Всього по курсу		78	100

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ФОРМА ПІДСУМКОВОГО СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ – ЗАЛІК

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота				
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота			
20	20		15	20		25	Бал
№ лекцій	Вид робіт	Бал	№ лекцій	Вид робіт	Бал	Бал	100
Лекція 1	Пр. роб. №1	2	Лекція 9	Пр. роб. №5	14	1/3 від суми отриманих балів за модуль 1 та модуль 2	
Лекція 2	Пр. роб. №2	6	Лекція 10	Пр. роб. №6	6		
Лекція 3	Пр. роб. №3	6	Лекція 11				
Лекція 4	Пр. роб. №4	6	Лекція 12				
Лекція 5			Лекція 13				
Лекція 6			Лекція 14				
Лекція 7							
Лекція 8							

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Електронний курс «Інтелектуальна власність» (ID: 1359, лектор – Скляр Р.А.) - є сертифікованим електронним навчальним курсом (витяг з протоколу №4 від 21.04.2023 НМР ТНТУ ім. І. Пулюя, сертифікат №401).

Навчально-методичне забезпечення

1. Скляр Р. А., Шанайда В. В., Гагалюк А.В. Основні міжнародні договори в області інтелектуальної власності. Ознайомлення зі структурою сайту Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO) : Методичні вказівки до виконання практичної роботи з курсу «Інтелектуальна власність». Для студентів всіх спеціальностей факультетів: інженерії машин, споруд; технологій та прикладних інформаційних технологій та електроінженерії. Тернопіль : ТНТУ, 2024. 16 с.

2. Скляр Р. А., Шанайда В. В. Пошук промислових зразків з написанням рубрик відповідно Міжнародної класифікації промислових зразків. Особливості оформлення учбової заявки на промисловий зразок : Методичні вказівки до виконання практичної роботи з курсу «Інтелектуальна власність». Для студентів всіх спеціальностей факультетів: інженерії машин, споруд; технологій та прикладних інформаційних технологій та електроінженерії. Тернопіль : ТНТУ, 2024. 55 с.

3. Скляр Р. А., Шанайда В. В. Робота з пошуковими системами. Оформлення учбової заявки на торговельну марку : Методичні вказівки до виконання практичної роботи з курсу «Інтелектуальна власність». Для студентів всіх спеціальностей факультетів: інженерії машин, споруд; технологій та прикладних інформаційних технологій та електроінженерії. Тернопіль : ТНТУ, 2024. 35 с.

4. Скляр Р. А., Шанайда В. В. Визначення структур рубрик МПК та робота з пошуковими системами і базами даних : Методичні вказівки до виконання практичної роботи з курсу «Інтелектуальна власність». Для студентів всіх спеціальностей факультетів: інженерії машин, споруд; технологій та прикладних інформаційних технологій та електроінженерії. Тернопіль : ТНТУ, 2024. 31 с.

5. Скляр Р. А., Шанайда В. В. Складання і подання заявки на винахід (корисну модель) : Методичні вказівки до виконання практичної роботи з курсу «Інтелектуальна власність». Для студентів всіх спеціальностей факультетів: інженерії машин, споруд; технологій та прикладних інформаційних технологій та електроінженерії. Тернопіль : ТНТУ, 2024. 52 с.

6. Скляр Р. А., Шанайда В. В. Особливості оформлення заявки на реєстрацію авторського права. Оформлення учбової заявки на твір : Методичні вказівки до виконання практичної роботи з курсу «Інтелектуальна власність». Для студентів всіх спеціальностей факультетів: інженерії машин, споруд; технологій та прикладних інформаційних технологій та електроінженерії. Тернопіль : ТНТУ, 2024. 29 с.

7. Склярів Р. А., Шанайда В. В. Особливості оформлення ліцензійного договору на об'єкти промислової власності та авторського права на твір : Методичні вказівки до виконання практичної роботи з курсу «Інтелектуальна власність». Для студентів всіх спеціальностей факультетів: інженерії машин, споруд; технологій та прикладних інформаційних технологій та електроінженерії. Тернопіль : ТНТУ, 2024. 54 с.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНА

1. Склярів Р. А., Луців І. В., Шанайда В. В. Інтелектуальна власність. Частина 1. Система охорони інтелектуальної власності : Посібник. Тернопіль : Видавництво ТНТУ, 2015. 112 с.

2. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник. Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.

3. Інтелектуальна власність та авторське право : Навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти. І.М. Чістякова, І.Б. Кривдіна, Д.В. Буряк, В.П. Кубко, О.В. Гегечкорі, Д.Д. Татакі, О.О. Татакі, Т.О. Чернов. – Київ : Каравела, 2019. 204 с.

4. Світличний О. П. Право інтелектуальної власності : підручник. – 2-е вид., змін. і доп. О. П. Світличний. Київ : НУБіП України, 2016. 355 с.

5. Назаренко Н. В. Інтелектуальна власність в інформаційних технологіях. Кривий Ріг : Діоніс, 2014. 170 с.

ДОПОМІЖНА

1. Кузнєцов Ю.М., Самойленко О.В. Практикум з дисципліни «Патентознавство та авторське право». За ред. Ю.М. Кузнєцова. Київ : ТОВ «ЗМОК» – ТОВ «Гнозіс», 2010. 232с.

2. Ромашко А.С., Кравець О.М., Литвин О.В. Практикум з дисципліни “ПАТЕНТОЗНАВСТВО ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО” для студентів та аспірантів технічних спеціальностей та спеціальності «Інтелектуальна власність» : Навчальне електронне видання. [Електронний ресурс]. НТУУ "КПІ". Київ : НТУУ "КПІ", 2013. 173 с.

3. Інноваційне право: науково-практичний посібник за заг. ред. С. В. Глібка, Ю. В. Георгієвського, О. В. Розгон. Харків: Право, 2019. 246 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2019/InnovativeLaw_2019/InnovativeLaw_2019.pdf.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://dl.tntu.edu.ua/bounce.php?course=4551> - Дистанційний навчальний курс «Інтелектуальна власність» ID: 4551.
2. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3687-12> - Закон України Про охорону прав на винаходи і корисні моделі (Редакція від 31.12.2023, №2801-IX)
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/111-20#n16> - Закон України Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів (Редакція від 19.09.2019, № 111-IX)
4. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3688-12> - Закон України Про охорону прав на промислові зразки (Редакція від 31.12.2023, №2801-IX)
5. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text> - Закон України Про авторське право і суміжні права (Редакція від 15.04.2023 №2974-IX)
6. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text> - Закон України Про охорону прав на знаки для товарів і послуг (Редакція від 31.12.2023, №2801-IX)
7. <https://www.wipo.int/portal/en/index.html> - Сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності
8. <https://ukrpatent.org/uk> - Сайт «ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»
9. <https://www.epo.org/> - Сайт Європейського патентного відомства
10. <https://espacenet.com/> - Espacenet – система пошуку патентної інформації
11. <https://patentscope.wipo.int/search/en/search.jsf> - PATENTSCOPE - система пошуку патентної інформації на сайті Всесвітньої організації інтелектуальної власності
12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0547-24/print> - ПРАВИЛА складання і подання заявки на промисловий зразок та проведення експертизи заявки на промисловий зразок і міжнародної реєстрації промислового зразка від 07.03.2024 № 6237
13. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1263-24#Text> - ПРАВИЛА складання, подання заявки на торговельну марку, заявки на міжнародну реєстрацію торговельної марки та проведення експертизи заявки на торговельну марку, міжнародної реєстрації торговельної марки з поширенням на Україну від 06.08.2024 № 19889

14. <https://ips.ligazakon.net/document/RE40816?an=1> - Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір від 16 серпня 2023 року N 11319

15. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01#Text> - Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель (Редакція від 25.07.2011, №z0811-11)

8. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

п/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1			
2			
3			
4			
5			
6			